

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15Ps/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200843
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623200843.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E., t. č. u svojej matky, zastúpený procesným opatrovníkom Mestom Spišská Nová Ves, na návrh navrhovateľky F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/X, C. D. E., za účasti H. B., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/X, C. D. E., v konaní o obmedzenie spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Obmedzuje sa A. B., nar. XX.XX.XXXX v spôsobilosti na právne úkony a to tak, že tento nie je spôsobilý:

- uzatvárať zmluvy o pôžičkách, úveroch a obdobné zmluvy, kde vzniká finančný záväzok,
- preberať na seba ručiteľské záväzky alebo akékoľvek iné zabezpečovacie záväzky,
- preberať mzdu alebo iný obdobný príjem, dôchodok, nemocenské dávky, dávky v nezamestnanosti, štátne sociálne dávky a iné dávky sociálnej podpory alebo iné príjmy,
- rozhodovať o poskytovaní nutnej zdravotnej alebo sociálnej starostlivosti jeho osobe,
- rozhodovať o svojej nutnej hospitalizácii v psychiatrickom zariadení alebo nutnej ambulantnej starostlivosti v súvislosti s liečbou alkoholizmu, liečbu organickej poruchy osobnosti, liečbu následkov úrazu hlavy alebo psychiatrických komplikácií poškodenia mozgu. Rozhodovať o svojom nutnom pobyte v zariadení sociálnej, zdravotnej a ústavnej starostlivosti.
- konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, súdmi, finančnými inštitúciami, bankovými inštitúciami a inštitúciami poskytujúcimi služby, preberať poštové zásielky.

II. Ustanovuje sa A. B., nar. XX.XX.XXXX za opatrovníka H. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je oprávnený a povinný v rozsahu obmedzenia opatrovanca zastupovať, spravovať jeho majetok a dbať pri tom na pokyny súdu a je povinný najmenej dvakrát ročne k 30.06. a k 31.12. podávať správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom.

III. Slovenská republika nemá právo na náhradu trov štátu spočívajúcich v trovách znaleckého dokazovania.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka návrhom doručeným na tunajší súd dňa 16.02.2023 žiada, aby súd obmedzil spôsobilosť A. B., nar. XX.XX.XXXX, na právne úkony. Svoj návrh navrhovateľka odôvodnila tým,

že u menovaného sa stále viac prejavujú príznaky duševnej choroby, požíva nekontrolovateľné množstvo alkoholu, obťažuje ľudí, používa nebezpečné slova smrť, dýky, nože. Bol viackrát psychiatricky hospitalizovaný.

2. Navrhovateľka doručila spolu s návrhom aj lekársku správu z psychiatrickej ambulancie zo dňa 31.01.2023.

3. Na nariadenom pojednávaní dňa 27.07.2023 súd vykonal výsluch navrhovateľky, A. B. a navrhovaného opatrovníka.

4. Navrhovateľka vo svojej účastníckej výpovedi zotrvala na svojom návrhu. Uviedla, že A. B. je jej syn, spočiatku bol bezdomovec, v súčasnej dobe býva u nej. Už 20 rokov je psychiatrickým pacientom, v súčasnej dobe je jeho stav zhoršený, predpísané lieky neužíva. Syn by sa o seba vedel postarať, ak by ma všetky potreby zabezpečené, po materiálnej stránke však nie je zabezpečený. Pri predchádzajúcich hospitalizáciách sa dožadoval predčasného prepustenie, psychiatrickú hospitalizáciu však absolvoval dobrovoľne.

5. H. B. vo svojej výpovedi uviedol, že A. B. je jeho brat, tento spoločne s matkou bývajú u neho v byte. Už 13 rokov je riadne zamestnaný, nemá dlhy ani exekúcie. Pozná obsah funkcie opatrovníka a súhlasí so svojím ustanovením do tejto funkcie.

6. Na uvedenom pojednávaní súd taktiež vypočul aj A. B., ktorý k veci uviedol, že nevie presne prečo prišiel na súd. Už asi 15 rokov sa lieči zo závislosti na alkohole. Naposledy bol hospitalizovaný 12.06.2023 na internom oddelení, z ktorého bol premiestnený na psychiatrické oddelenie. V minulosti predpísané lieky na uvoľnenie, potlačenie chuti na alkohol a spánok neužíval, v poslednej dobe ich však užíva. Majetok nemá žiaden, nemá kde bývať, momentálne však býva pri mame. V súčasnej dobe je PN, dávku však preberá jeho matka, ktorá mu v prípade potreby dala peniaze na potrebné veci.

7. Uznesením sp. zn. 15Ps/7/2023 - 37 zo dňa 09.08.2023, súd ustanovil znalca MUDr. Ladislava Lauka na účely vykonania znaleckého dokazovania. Znalcovi bolo uložené vykonať znalecké dokazovanie na posúdenie, či menovaný trpí poruchou, ktorá nie je len prechodná a či jeho zdravotný stav odôvodňuje obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ak áno, v akom rozsahu a prípadne, na aké z právnych úkonov.

8. Znalec doručil dňa 05.12.2023 na tunajší súd znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že menovaný trpí už 20 rokov pokročilou závislosťou na alkohole, ktorú nedokáže vlastnou vôľou zvládať, mimo podmienok chráneného prostredia. Závislosť na alkohole ho priviedla do debaklovej situácie vo viacerých oblastiach života, pričom v posledných rokoch sa objavujú vážne zdravotné problémy, pričom jeho stav spĺňa kritéria pre Organickú poruchu osobnosti, ktorá sa prejavuje spomalením, rozvláčnosťou a nepružnosťou myslenia, určitou emočnou otupenosťou a narušením schopnosti dlhodobého cieleného jednanja. Nie je si plne vedomý svojho zdravotného stavu.

9. Na nariadenom pojednávaní dňa 20.02.2024, na ktorom boli prítomná navrhovateľka, A. B., navrhovaný opatrovník, a súdny znalec, súd vykonal výsluch znalca, ktorý uviedol, že trvá na záveroch znaleckého posudku tak, ako bol v písomnej forme podaný súdu. Znalec ďalej uviedol, že menovaného vyšetril v čase jeho liečby v Plešivci, po 2 mesiacoch liečby. V roku 2023 došlo k závažným okolnostiam týkajúcich sa zdravotného stavu menovaného, utrpel úraz mozgu s jeho poškodením, s krvácaním do mozgovkej pleny. Počas vyšetrenia taktiež zistil problémy s poznávacími funkciami. Udalosti, ktoré sa stali v roku 2023 sa javia ako účelné na ochranu menovaného.

10. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

11. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

12. Podľa § 231 písm. a) zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

13. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

14. Na základe takto vykonaného dokazovania pri vyhodnotení dôkazov a tvrdení účastníkov konania, súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi CMP podľa Čl. 10 ods. 1 CMP dospel k záveru, že A. B. trpí duševnou poruchou trvalého charakteru a to Organickou poruchou osobnosti a ťažkou závislosťou na alkohole.

15. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že A. B. trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná tak ako to predpokladá ust. § 10 Občianskeho zákonníka. Keďže mu bolo diagnostikované duševné ochorenie, a ide o trvalý stav, ktorý mu bráni chápať následky svojho konania, boli splnené hmotnoprávne podmienky pre rozhodnutie súdu o obmedzení jeho spôsobilosti na právne úkony. Súd súčasne s obmedzením spôsobilosti na právne úkony v súlade s § 248 CMP vymedzil vo výroku rozsah v akom spôsobilosť menovaného na právne úkony obmedzil a to tak, aby boli zabezpečené jeho potreby a záujmy, a tiež ochranu pred jeho zneužitím tretími osobami.

16. Súd ustanovil taktiež menovanému za opatrovníka H. B., jeho brata, ktorý prejavil záujem o výkon uvedenej funkcie a javí sa ako osoba, ktorá túto funkciu bude vykonávať v jeho prospech a súčasne mu uložil oprávnenia a povinnosti počas zastupovania menovaného.

17. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

18. Podľa § 251 ods. 2 CMP, ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

19. O trovách dôkazu pozostávajúcich z trov znaleckého dokazovania, ktoré platil v konaní namiesto účastníkov súd rozhodol v súlade s § 251 ods. 1 CMP a nepriznal štátu náhradu trov dôkazov. Nezistil totiž okolnosti podľa § 251 ods. 2 CMP.

20. O trovách konania rozhodol súd tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal ich náhradu, nakoľko súd nezistil žiadne závažne skutočnosti, aby bolo potrebné zaviazat' na ich úhradu niektorého z účastníkov konania, súd o týchto trovách preto rozhodol podľa § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v piatich vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „ CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP) V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)